

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Instructie voor gebruik:

Dit is het formulier voor de beantwoording van de Beleidskompasvragen ten behoeve van internetconsultatie. Per 29 maart 2023 worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden op de vragen van het Beleidskompas gepubliceerd. Let op dat dit formulier op enkele punten afwijkt van het reguliere Beleidskompasformulier, aangezien dit formulier terugblijkt op de stappen voorafgaand aan de consultatie.

Alle tekstvakken in het formulier dienen te worden ingevuld en vragen mogen niet worden verwijderd. Indien het voorstel een technische wijziging betreft of om een andere reden beleidsarm is, kan bij de vragen die niet van toepassing zijn worden volstaan met het invullen van "n.v.t."

Verwijder de cursief gedrukte tekst na beantwoording van de vragen.

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Ingebruiknamebesluit Besluit bouwwerken leefomgeving

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

Deze wijziging is belangrijk voor partijen in de bouwketen, waaronder de bouwende partij, het bevoegd gezag en de initiatiefnemer.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

Gemeenten, kwaliteitsborgers en bij de bouw betrokken partijen

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

Het principe van een ingebruiknamebesluit en de randvoorwaarden daarbij zijn afgestemd met de VNG en schriftelijk aan de Eerste Kamer teruggekoppeld.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Gebouweigenaren worden bij beperkte strijdigheden waarbij herstel op basis van handhaven niet mogelijk is (disproportionaliteit) geconfronteerd met een bouwwerk dat niet kan worden gereedgemeld en daarmee dus volgens de regels niet gebruikt zou mogen worden. Op zich geeft een schrijven dat een gemeente niet handhavend zal optreden voldoende rechtszekerheid aan de eigenaar. Bezwaren – met name van de VNG en de Eerste kamer – hierbij zijn dat er mogelijk privaatrechtelijke problemen ontstaan. Ook geven gemeenten aan niet-afgesloten handavingsdossiers als een probleem te zien.

Aan de Eerste Kamer is tijdens een mondeling overleg op 24 oktober jl. toegezegd om dit punt alsnog te regelen. Met een mogelijkheid om ook als er geen gereedmelding kan worden gedaan gebruik toe te staan worden de zorgen en mogelijke problemen ondervangen. De situatie die ontstaat is juridisch vergelijkbaar met de situatie onder de Wabo: in het uiterste geval kan het bevoegd gezag legaliseren.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

Onder de Wkb mag een bouwwerk in gebruik worden genomen na gereedmelding en het overleggen van het dossier bevoegd gezag, inclusief de verklaring van de kwaliteitsborger dat het bouwwerk voldoet aan de gestelde bouwtechnische voorschriften. Is sprake van een strijdigheid met de regels dan zal geen verklaring kunnen worden afgegeven en geen gereedmelding kunnen worden gedaan totdat de strijdigheid is hersteld. In een beperkt aantal gevallen kan sprake zijn van een strijdigheid waarbij de kosten van herstel niet opwegen tegen het belang van de regel die wordt overtreden. Het inzetten van handavingsmaatregelen om de strijdigheid op te heffen kan disproportioneel zijn.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Aangezien wordt uitgegaan van regelnaleving van het verbod op ingebruikname wordt verwacht dat de aanvraag voor een ingebruiknamebesluit in minder dan 1% van de gevallen zal voorkomen. Hierop wordt uitgegaan van maximaal 150 gevallen.

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Onder de Wabo kon een gemeente in dergelijke gevallen via een (revisie)vergunning legaliseren. Onder de Wkb kan dit niet meer. De voorgenomen wijziging Bbl zorgt er voor dat een niet te handhaven situatie alsnog gelegaliseerd kan worden. Dit zorgt voor rechtszekerheid voor betrokken gebouweigenaren en derden.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Bezwaren – met name van de VNG en de Eerste kamer – zijn dat er mogelijk privaatrechtelijke problemen ontstaan zonder ingebruiknamebesluit. Ook geven gemeenten aan niet-afgesloten handavingsdossiers als een probleem te zien.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

De beleidsdoelen komen voort uit de doelen van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Dit zijn de voorschriften die de minimaal noodzakelijke kwaliteit van bouwwerken waarborgen.

Het ingebruiknamebesluit vormt een politieke toezegging m.b.t. het verbod op ingebruikname uit art. 2.21

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

N.v.t.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

In eerste instantie is aangegeven dat de onder 1. genoemde bezwaren juridisch niet aan de orde zijn. Voor zowel VNG als Eerste Kamer is het van belang dat voor het 'afzien van handhaven' een wettelijke grondslag (gedogen) wordt gecreëerd. Om die reden is een toegezegd alsnog een ingebruiknamebesluit te regelen middels een wijziging van het Bbl.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Het inregelen van een wettelijke grondslag voor ingebruikname.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

N.v.t.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De mogelijkheid voor initiatiefnemers om een ingebruiknamebesluit aan te vragen en hiermee de gewenste rechtszekerheid te krijgen..

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Regeldruktoets is opgenomen in het ontwerpbesluit. Uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden en Normenkader interbestuurlijke verhoudingen wordt uitgevoerd.

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Toezegging en afspraak met de VNG is het regelen van een besluit dat gebruik op verzoek van een initiatiefnemer is toegestaan, in geval sprake is van een (niet-herstelbare) strijdigheid met de regels van het Bbl.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- brede maatschappelijke impact?

De wijzigingen zijn afgestemd met een brede klankbordgroep van de VNG en toegelicht aan in Overlegplatform Bouw (mondeling en via het verslag).

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Risico's zijn erin gelegen dat gemeenten te ruimhartig omgaan met deze mogelijkheid en daarmee het doel van de Wkb (een betere bouwkwaliteit) ondergraven. Dit risico wordt ondervangen door:

- a) Clausulering van de ruimte die gemeenten hebben: het moet gaan om situaties waarbij afdwingen van herstel via handhaving disproportioneel is in relatie tot het doel van de regel die wordt overtreden;
- b) Centrale registratie van ingebruiknamebesluiten zodat monitoring van de aard en de frequentie van dergelijke mogelijk is. Dit laatste op verzoek van de VNG.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De werking van het ingebruiknamebesluit zal via de reguliere monitoring Wkb worden meegenomen.